

Förskolan Lingonblommans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Läsår

2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Förskolechef: Ninni Moreno

Vår vision

Förskolan skall vara en arbetsplats för barn och vuxna fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där alla känner sig trygga. I förskolan ska alla känna sig välkomna och bli väl bemötta. Atmosfären ska vara tillmötesgående, positiv och lyhörd. Alla som arbetar på Förskolan Lingonblomman ansvarar för sina handlingar och att likabehandlingsplanen följs.

Planen gäller från

2015-06-01

Planen gäller till

2016-05-31

Läsår

2015/2016

Barnens delaktighet

Barnintervjuer

Under arbetet med likabehandlingsplanen har alla barn födda 2009 -2011 medverkat i intervjuer och besvarat frågorna:

- Vad tycker du är roligt att göra på förskolan?
 - Vilka kompisar brukar du leka med?
 - Vad är du bra på?
 - Finns det vuxna i närheten om du behöver hjälp när du leker?
 - Vad gör du om någon är dum mot dig på förskolan?
 - Händer det att barn retar varandra på förskolan? När göt dom det och vad säger de då?
 - Får alla barn som vill prata vid lunchen, på samlingen och i leken?- Hur är man en bra kompis?
 - Hur känner du dig när du; - kommer till förskolan?- leker på förskolan? - äter på förskolan? - går hem från förskolan?
- Till hjälp för att besvara dessa frågor (Hur känner du när du kommer till förskolan, har tema m.fl.) har barnen haft symboler föreställande en glad respektive en ledsen gubbe som kan symbolisera barnens känslor inför aktiviteten. Har barnen uttryckt andra känslor såsom roligt eller bra har dessa noterats i kommentarsfältet. Även barnens utveckling av svaren och eventuella följdfrågor har noterats.

Dessa frågor han gjort tillgängliga för vårdnadshavarna genom att det mejlats ut samt anslagits på dörren i hallen.

Barnobservationer

Barn födda 2012-2013 har blivit observerade med utgångspunkt i de äldre barnens intervjufrågor.

Samtliga barn har observerats utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Barnen har också observerats i förskolans miljö för att upptäcka miljöer och situationer som kan skapa möjligheter för kränkning och diskriminering.

Materialet som framkom i intervjuerna och observationerna har använts som underlag till både framställandet av den nya likabehandlingsplanen och vårens utvecklingssamtal.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Enkät till vårdnadshavare

I arbetet med likabehandlingsplanen har vårdnadshavarna fått svara på en enkät angående förskolans verksamhet, barn och vårdnadshavares trivsel och arbetet med likabehandling på förskolan. Vårdnadshavarna besvarade dessa frågor:

1. Upplever ni att personalen lyssnar till och respekterar era åsikter och synpunkter?
2. Upplever ni att ni får reda på vad som kommer att hända på förskolan (utflykter, lövdagar, m.m.)?
3. Upplever ni att ert/era barns vardag presenteras för er så att ni kan följa vad era barn gör i förskolan?
4. Upplever ni föräldraråden som en viktig del i ert inflytande av förskolans verksamhet?
5. Anser ni att det bör genomföras ett (1) eller två (2) föräldrarådsmöten per termin?
6. Upplever ni att förskolans öppettider (7-17) passar er?
7. Upplever ni att personalen har en bra attityd mot barnen?
8. Upplever ni att ni får tillräckligt med information om ert/era barns utveckling?
9. Upplever ni att personalen ger ert/era barn stöd för att utvecklas socialt?
10. Upplever ni att personalen ger ert/era barn stöd för att utveckla sin matematiska förmåga?
11. Upplever ni att personalen ger ert/era barn stöd för att utvecklas språkligt?
12. Upplever ni att förskolans miljö är stimulerande och lockande för barn i alla åldrar?
13. Upplever ni att ni som vårdnadshavare blir bra bemötta vid hämtning och lämning?
14. Upplever ni att ert/era barn tas emot bra av personalen vid lämning?
15. Upplever ni att förskolan arbetar medvetet med att ge flickor och pojkar lika möjligheter?
16. Upplever ni att förskolan arbetar aktivt med att motverka diskriminering och kränkande behandling?
17. Upplever ni att alla barn får möjlighet att komma till tals i förskolans verksamhet?
18. Upplever ni att pedagogerna är närvarande i barnens lek?
19. På vilket sätt upplever ni att vi aktivt arbetar med likabehandlingsplanen på förskolan?
20. Upplever ni att ert/era barn får ofta göra saker i förskolan som de tycker är roligt?
21. Upplever ni att ert/era barn kan vara med och påverka vad de vill göra på förskolan?
22. Upplever ni att personalen uppmuntrar ert/era barn att uttrycka sina åsikter?
23. Upplever ni att personalen bryr sig om ert/era barns intressen och önskemål?

24. Upplever ni att ert/era barn trivs och är trygga i förskolan?
25. Hur nöjd är du med verksamheten i sin helhet på Lingonblomman?
26. Har du några tankar om verksamheten som du vill dela med dig av (exempelvis vad är bra och vad kan vi bli bättre på)?

Information till vårdnadshavare

Vårdnadshavarna har sett och godkänt de intervjufrågor barnen fått. På det föräldramöte som hållits under året informerades vårdnadshavarna om förskolans likabehandlingsplan och syftet med denna. I förskolans hall anslås resultatet av föräldraenkäten. Enkätsvaren lyfts också till diskussion på ett föräldraråd. Där har föräldra möjlighet att ställa frågor kring enkäten och de svar som framkom. Intervjuer och observationer av barnen har använts som underlag till utvecklingssamtalen vilket har gett vårdnadshavarna möjlighet att ta del av materialet.

Personalens delaktighet

Personalenkät

Under arbetet med likabehandlingsplanen har all personal besvarat en enkät angående trivsel och likabehandling. Denna enkät har återkopplat till vad personalen har haft som mål att arbeta med inom likabehandling under det senaste året.

Självgranskning och observationer

Personalen har genomfört självgranskning i den vardagliga verksamheten till exempel i samling, vid lunch och vid hämtning och lämning. Vi har observerat varandra i olika pedagogiska aktiviteter, som samling och gruppaktiviteter, med utgångspunkt i de sju diskrimineringsgrunderna.

Miljöobservationer/HUSmodellen

HUSmodellen från DO har också använts som ett redskap i att kartlägga de risker ur diskrimineringsynpunkt som kan finnas i miljön.

Förankring av planen

Personal

Personalen har tillsammans arbetat fram samt läst igenom och godkänt planen. Planen kommer också att tas upp och diskuteras under terminen på personalmöten för att följa upp arbetet. Personalen ansvarar gemensamt för att likabehandlingsplanen följs samt att konkretisera och levandegöra planen för barnen. Detta görs bland annat i aktiviteter kring projekt som att vara en bra kompis.

Barnen

Likabehandlingsarbetet med barnen fortgår ständigt med utgångspunkt i den reviderade likabehandlingsplanen. Arbetet sker i form av samtal, dramatik, bokläsning och diskussioner. Samtal sker i större eller mindre grupp och tas upp i planerade aktiviteter men också i spontana händelser.

Vårdnadshavarna

Vårdnadshavarna informeras på föräldramötet om likabehandlingsplanen och dess syfte. Denna information finns också med i Lingonbladet och tas upp i föräldrarådet. Vårdnadshavarna åläggs också att läsa igenom och skriftligen styrka att de tagit del av planen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Fjolårets plan har utvärderats av såväl personal som barn och vårdnadshavare.

Personal

Personalen har genomfört en enkät angående likabehandlingsarbetet på förskolan. Denna enkät har återkopplat till vad personalen har haft som mål att arbeta med inom likabehandling under fjolåret. Enkäten efterfrågar också vart varje personal upplever att det finns nya behov att utveckla verksamheten i arbetet med likabehandling. På de månatliga personalmötena har resultat och effekter av genomförda insatser och åtgärder kontinuerligt diskuterats. Personalen har också utvärderat planen kontinuerligt bl.a. under personalmötena och planeringsdagar.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavarnas synpunkter på förskolans likabehandlingsarbete fångades upp i den årliga trivsel- och kvalitetsenkäten. Likabehandlingsplanens innehåll och implementering har diskuterats på föräldramöten och föräldraråd.

Barn

Barnens åsikter fångades upp i den årliga intervjun samt i samtal och observationer.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Förskolechef, personal, vårdnadshavare och barn.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Personal

I personalenkäten är personalen överens om att vi arbetat mot de uppsatta målen i fjolårets plan. Inom vissa områden har det framkommit konkreta förslag på hur vi kan arbeta vidare bl.a. genom att observera varandra. Vi tar upp detta på personalmötena under kommande termin. Vi fortsätter att använda oss av DO:s Husmodell som ger en bra översikt över de risker som kan uppkomma i förskolans miljö.

Vårdnadshavare

Enkäten till vårdnadshavarna besvarades av 47% av förskolans vårdnadshavare. Av dessa uppgav 100 % att de upplever att förskolan arbetar aktivt med att motverka diskriminering och kränkande behandling. Genomgående är vårdnadshavarna mycket positiva till personalens bemötande och förhållningssätt mot både barn och vuxna. De är också positiva till hur likabehandlingsplanen implementeras i verksamheten. Det finns dock ett enkätsvar som visar en viss tveksamhet och har svarat att hen inte vet t.ex. om pedagogerna finns närvarande i barnens lek eller om pojkar och flickor har samma möjligheter. Vi fortsätter att informera om hur vi arbetar med detta på föräldraråd, föräldramöten och i dokument till vårdnadshavarna.

Barn

Genom samtal, barnintervjuer och observationer har vi arbetat med att fånga in barnens tankar och reflektioner kring verksamheten och dess genomförande. Barnen har också observerats i miljön.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-03-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Enkäter kommer att delas ut till vårdnadshavare och personal angående trivsel och likabehandlingsarbetet. Dessa ligger också till grund för nästa års arbete med likabehandlingsplanen. Barnen intervjuas och observeras utifrån trivsel på förskolan, likabehandlingsplanens mål samt med utgångspunkt i de sju diskrimineringsgrunderna.

Likabehandlingsfrågorna lyfts också i föräldrarådet samt på personalmötena.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef: Ninni Moreno

Främjande insatser

Namn

Fördjupning av förståelsen för likabehandlingsarbetet för personalen

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål

Att tillsammans diskutera innebörden av olika begrepp och situationer kopplade till likabehandlingsarbetet. I det arbetet skapar personalen en egen uppfattning av vad varje begrepp innefattar och vad olika situationer kräver. Samtidigt som vi tillsammans skapar en gemensam förståelse av begreppen och hur olika situationer bör hanteras. I dessa samtal och diskussioner skapar personalen kunskap om samtliga diskrimineringsgrunder.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt under hela året.

Insats

Tid avsätts på personalmöten för att tillsammans diskutera och medvetandegöra dessa begrepp och situationer så att vi kommer fram till en samsyn i arbetslaget.

Nya medarbetare ska ta del av likabehandlingsplanen och integreras i diskussionerna kring begrepp och hur olika situationer hanteras.

Ansvarig

Förskolechef samt arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Barnens förståelse av allas lika värde

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål

Barnen ska få ökad kunskap om vad diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan innefatta och hur man hanterar en sådan situation. Utifrån den kunskapen ska barnen sedan kunna identifiera en diskriminerande/kränkande handling (ex. "Du får inte vara med, du är för liten") och hantera den (ex. förklara sin upplevelse för kompiserna och/eller ta hjälp av en pedagog).

Uppföljning

Uppföljning sker under hela året.

Insats

I barngruppen sker arbetet med detta genom samtal, lek, litteratur och drama samt arbetet med att "vara en bra kompis". På så sätt skapar vi hos barnen en ökad kunskap om vad diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan innefatta och hur man hanterar en sådan situation.

Ansvarig

Förskolechef samt arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Närvarande pedagoger

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning**Mål**

Vi ska vara närvarande och lyhörda pedagoger för att skapa trygga barn.

Vi är med och ger barnen verktyg att lösa konflikter.

Vi lyssnar alltid på alla inblandade parter.

Vi är medvetet goda förebilder för barnen i vårt bemötande av andra.

Uppföljning

Uppföljning sker under hela året.

Insats

Vi är närvarande i barnens lek och ser och hör vad som händer. På så sätt finns vi alltid till hands för barnens specifika behov, oavsett om det innebär handlingar som att ta upp ett barn i knät, hjälpa till med en pusselbit eller vara en lekpartner. Genom detta arbetssätt kan vi skapa trygga och kompetenta barn.

Vi har gjort en riskanalys av miljön med hjälp av Husmodellen från DO som hjälper oss att se vilka utrymmen som vi behöver vara extra närvarande i.

Vid konflikter lyssnar vi på alla parter och hjälper barnen att resonera kring vad som hänt och försöker tillsammans med dem finna en lösning.

Som en del i att ge barnen verktyg för att lösa konflikter arbetar vi i samlingar med att tillsammans med barnen konkretisera hur man ska vara mot varandra, hur man är en bra kompis.

Vi finns med barnen och gör medvetna val för att vara goda förebilder för barnen. Exempel på detta är; alla bemöts med respekt, alla får komma till tals och alla bemöts utifrån sitt specifika behov.

Ansvarig

Förskolechef samt arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Lika bemötande för alla

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning**Mål**

Vi ska bemöta alla människor med respekt, oberoende av sexuell läggning, funktionsnedsättning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning eller etnisk tillhörighet.

Uppföljning

Uppföljning sker under hela året.

Insats

Alla människor bemöts med samma respekt såväl vuxna som barn.

I samlingar och i samtal med barnen diskuteras och reflekteras kring hur olika familjekonstellationer kan se ut och att man kan fira olika högtider. I verksamheten reflekterar och diskuterar vi med barnen kring våra olikheter, att vi är olika men ändå lika, både utanpå och inuti. Dessutom reflekterar vi kring frågor om att man har olika förutsättningar och är bra på olika saker.

Ansvarig

Förskolechef samt arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Regelbundna nulägesanalyser

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning**Mål**

Vi ska göra aktiva och medvetna val utifrån hur barngruppen ser ut och de behov som uppstår.

Uppföljning

Uppföljning sker under hela året.

Insats

På personalmöten diskuteras aktuella händelser och hur det ser ut i barngruppen i en stående punkt på dagordningen. I diskussionen tar vi upp om det skett något speciellt i barngruppen eller kring ett specifikt barn och utifrån detta formuleras ett gemensamt förhållningssätt för hur vi bemöter och arbetar med detta. Exempel på detta kan vara att vi sett att det ofta uppstår konflikter i en specifik lek.

Ansvarig

Förskolechef samt arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vi använder oss av enkäter, observationer, samtal och intervjuer i vår kartläggning. Vi använder oss också av DO:s material HUS-modellen för att kartlägga miljön ute och inne.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Barn

Vi har samtalat med, intervjut och observerat barnen med fokus på områden som trivsel, hur man är en bra kompis och de sju diskrimineringsgrunderna.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavarna har besvarat en enkät. De har även engagerats i vårt föräldraråd och under föräldramöten där olika punkter från likabehandlingsplanen har diskuterats och resonerats kring. Likabehandlingsplanen och arbetet med den har även lyfts i utvecklingssamtalen.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har diskuterat, observerat och intervjut barnen samt själva besvarat en enkät om likabehandlingsarbetet. Denna enkät har återkopplat till vad personalen har haft som mål att arbeta med inom likabehandling under det senaste året men också fokuserat på hur vi ska arbeta framåt i likabehandlingsarbetet.

Resultat och analys

Utifrån de svar vi fått från det insamlade materialet (enkäter, observationer och intervjuer), utformar vi en handlingsplan i form av denna likabehandlingsplan för hur vi förbättrar vårt arbete med utgångspunkt i de sju diskrimineringsgrunderna. Detta görs för att förstärka förskolans löpande arbete och medvetenheten kring diskriminering och kränkande behandling. Denna plan blir ett verktyg för hur man kan hantera dessa frågor och uppkomna situationer, både bland både barn och vuxna.

Förebyggande åtgärder

Namn

Trygga lämningar och hämtningar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vi anser att bemötandet vid hämtning och lämning är en viktig del i arbetet med att skapa trygghet och trivsel för alla på förskolan. Varje dag ska en kort sammanfattning skrivas på tavlan i hallen, där vårdnadshavare och anhöriga kan få en inblick i vad barnet gjort idag. Varje vårdnadshavare som önskar ska få höra om sitt barns dag av en pedagog. Uppföljning sker kontinuerligt under hela året.

Åtgärd

Vid morgonlämningen ska alltid en pedagog hälsa barnet och vårdnadshavaren välkomna. Denne ska se och bekräfta barnet och ger det en trygg överlämning. Vid hämtning möter vi varje vårdnadshavare, ser och bekräftar denne, och ger en bild av barnet/barnens dag på förskolan om vårdnadshavaren önskar.

Motivera åtgärd

Dessa åtgärder görs för att skapa trygga överlämningar under hela dagen.

Ansvarig

Hela arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2015.

Namn

Jämn fördelning av talutrymmet och samtalens innehåll

Områden som berörs av åtgärden

Kön, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål

På förskolan får alla komma till tals, i samtal visar vi hänsyn mot varandra genom att lyssna och låta personen tala till punkt. Alla som vill uttrycka sig ska få möjlighet till det och pedagogerna uppmuntrar varje barn att delta i samtal. Vi uppmuntrar alla barn att delta olika typer av sociala interaktioner som samtal, diskussioner och reflektioner. Vi uppmanar alla att ha en trevlig ton i samtalen. Genom att vara en del i samtalen kan vi vara språkliga förebilder för varandra.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt under hela året.

Åtgärd

I verksamheten hjälps pedagoger och barn åt att fördela talutrymmet jämt mellan alla. Vi hjälps också åt att hålla en trevlig ton i samtalen.

Motivera åtgärd

Detta görs för att alla barn ska bli sedda och hörda varje dag samt få möjlighet att utveckla den sociala kompetens som krävs i ett samtal.

Vi vill skapa en jämn fördelning av talutrymmet, där alla får möjlighet att göra sin röst hörd, oavsett om man har en starkare eller svagare röst.

Vi vill skapa en trevlig ton i samtalen och ibland kan en del av ett samtal bli en diskussion om t.ex. likheter eller olikheter mellan individer eller kön.

Ansvarig

Hela arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Kränkningar bland barn

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning**Mål**

Att förebygga all sorts retning, kränkande behandling eller fysiska angrepp även i lekform.
Att hjälpa barnen som blir kränkta och kränker att få en bättre vardagsmiljö på förskolan.
Att som vuxen identifiera och ta tag i problemet samt förebygga så att det inte händer igen.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt under hela året både genom observationer och samtal med barn och vuxna.

Åtgärd

Pedagogerna är närvarande i barnens lek.

I verksamheten spelar vi teatrar och läser barnlitteratur som problematiserar området och tillsammans med barnen reflekterar vi över hur man får och inte får bemöta andra.

Om ett barn utsätts för kränkningar håller sig en pedagog nära det utsatta barnet.

Det är viktigt att få alla barn att känna sig sedda och hörda genom att skapa en gemenskap i gruppen och en förståelse kring hur vi ska bemöta varandra.

Det är viktigt för oss att barn och vuxna känner trygghet och har roligt tillsammans.

Motivera åtgärd

Genom barnintervjuer och observationer har det framkommit att barn vid olika tillfällen har blivit retade eller sett andra barn bli retade.

Det har också förekommit att barn använt sig av slag och sparkar i samband med konflikter och lekar. Genom dessa åtgärder vill vi skapa en trygg verksamhet för barn.

Ansvarig

Hela arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Namn

Förebygga diskriminering

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning**Mål**

Vi vill ha en förskola fri från diskriminering.

Uppföljning

Uppföljning sker kontinuerligt under hela året både genom observationer och samtal med barn och vuxna.

Åtgärd

Diskriminering handlar i regel om okunskap och dålig kännedom. Vi vill lyfta och reflektera kring olikheter i samhället som kanske inte avspeglar sig lika tydligt bland våra familjer och pedagoger.

Vi lyfter olikheter och likheter, som t.ex. problematiseringar kring att familjer kan se olika ut, att vi har olika kulturer med olika traditioner och att vi kan ha olika förutsättningar utifrån funktionshinder.

Dessa aktiviteter och reflektioner görs medvetet och med fokus på att fastän vi alla är olika och unika är vi ändå i grunden lika.

Motivera åtgärd

På förskolan finns idag en väldigt homogen grupp där många familjer ser likadana ut med en mamma, en pappa och ett eller flera barn i familjen. Många familjer är även av ett relativt homogent etniskt ursprung. Genom att lyfta denna aspekt kan vi skapa spelrum för diskussioner och funderingar men också lyfta kärnan i likabehandlingsarbetet; att alla är lika mycket värda.

Ansvarig

Hela arbetslaget.

Datum när det ska vara klart

Diskussionerna sker löpande under året och utvärderas kontinuerligt dock senast våren 2016.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi kartlägger trivseln på förskolan genom regelbundna samtal, observationer och intervjuer med barn och vuxna. Vi är närvarande i barnens lek och ser och hör vad som händer. På så sätt finns vi alltid till hands för barnens specifika behov, oavsett om det innebär handlingar som att ta upp ett barn i knät, hjälpa till med en pusselbit eller vara en lekpartner. Detta skapar trygga och kompetenta barn. På personalmöten diskuteras aktuella händelser och hur det ser ut i barngruppen i en stående punkt på dagordningen. I diskussionen tar vi upp om det skett något speciellt i barngruppen eller kring ett specifikt barn och utifrån detta formuleras ett gemensamt förhållningssätt för hur vi bemöter och arbetar med detta. Diskussionerna grundar sig på dagliga observationer om alla barns vardag. Två gånger per år görs en utvärdering av verksamheten där vi kartlägger utvecklingsområden i verksamheten. Bland dessa områden finns likabehandlingsarbetet som en punkt. Vi samverkar med vårdnadshavarna för att få en helhetsbild av barnets upplevelse av trygghet och trivsel i förskolan. Vi månar om att ha en god relation till vårdnadshavarna där de kan känna sig trygga i att komma med tankar och fundering kring barnen till oss pedagoger. Vi erbjuder också vårdnadshavare inskolningssamtal vid inskolningen samt utvecklingssamtal på vårterminen och ett kortare nuläggessamtal på höstterminen.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Kontaktpersoner på förskolan: Ninni Moreno, förskolechef, tel. 070-091 60 47. Barn och vårdnadshavare har självklart möjlighet att vända sig till den/de anställda som de har förtroende för, även om den personen inte tillhör dem som anges i planen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Prata med barnen för att få en bild av situationen och visa tydligt att kränkande beteende inte är accepterat. Vi använder frågor: - Hur kände du? - Hur tänkte du? - Hur tror du att den andra kände det? - Kunde du ha gjort på något annat sätt? Vi följer upp händelsen genom att vara extra närvarande och samtala med barnen om det som skett och hur man kunde gjort istället. Vi observerar hur leken fortsätter.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vid kränkningar ska förskolechef informeras om händelsen.

Vuxen - barn: Om en vuxen kränker ett barn måste den som upptäcker detta agera utan dröjsmål. Den vuxne tas åt sidan och ställs frågor: - Hur tänkte du nu? - Vad hände? - Kunde du ha gjort på något annat sätt?

Därefter formuleras en handlingsplan där det som hänt dokumenteras och hur man går vidare i ärendet. Efter en tid ska ärendet följas upp.

Vuxen - vuxen: Om någon vårdnadshavare känner sig kränkt ska denne i första hand vända sig till någon i personalen som denne känner sig trygg med. Om någon i personalen känner sig kränkt ska denne i första hand vända sig till förskolechef eller områdeschef. Därefter formuleras en handlingsplan där det som hänt dokumenteras och hur man går vidare i ärendet. Efter en tid följs ärendet upp.

Vid behov kontaktas också CF Omsorgs områdeschef, Ulrica Strömberg, ulrica.stromberg@cforetaget.se eller 070-020 95 14.

Rutiner för uppföljning

Informera förskolechefen. Förskolechefen ansvarar för att utreda, åtgärda och dokumentera samt följa upp kränkningen. Förskolechefen använder en särskild dokumentationsblankett (bilaga 1). Förskolechefen för en dialog med berörda parter.

Rutiner för dokumentation

Barn-barn: Förskolechef och pedagog har gemensamt ansvar för dokumentationen (bilaga 1) och att uppföljning sker med berörda familjer.

Vuxen-barn: I särskilda fall kontaktar förskolechefen vårdnadshavaren om specifik händelse. Förskolechef har ansvar för dokumentationen (bilaga 1) och att uppföljning sker med berörda parter. Vid behov kontaktar förskolechef överordnad chef eller anmäler till myndighet.

Vuxen-vuxen: Förskolechef har ansvar för dokumentationen (bilaga 1) och att uppföljning sker med berörd personal.

All dokumentation ska ske så snabbt som möjligt.

Ansvarsförhållande

Förskolechef: - Ansvarar för att arbeta förebyggande. Ansvarar för att planen arbetas fram, hålls aktuell, introduceras för nyanställda, utvärderas och efterlevs. Ansvarar för att händelser dokumenteras. Ansvarar för att stöd ges till barn och personal som utsatts för diskriminering, trakasserier, hot eller våld.

Personalen: - Ansvarar för att omedelbart agera mot kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Ansvarar för att rapportera till förskolechefen om de får kännedom om kränkningar eller diskrimineringar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förtöjligheter eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon mätta med tramset." Pappan blir också uppmärksam att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger "Usch, vilket tram! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?" [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom "Snubbelfot". Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i

negativa ordalag kallat James bror för böj. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en "äcklig" storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit "den andra tantens" namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]